

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет

Економіко-гуманітарний

Кафедра

Філософія та українознавство

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ТРЕТЬОГО РІВНЯ
ФІЛОСОФІЯ

Галузь знань – 03 гуманітарні науки

Спеціальність – 033 філософія

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради, професор

Олександр ПШІНЬКО

« 12 » _____ 2021 р., протокол № 3

Освітня програма вводиться в дію

з « 12 » _____ 2021 р.

В. о. ректора _____ Олександр ПШІНЬКО

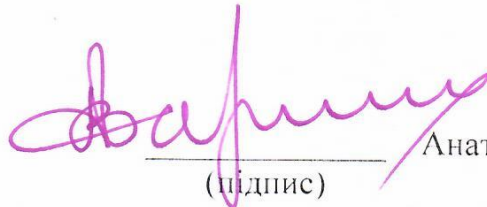
(наказ № 13 від « 18 » _____ 12 2021 р.)

м. Дніпро – 2021

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-наукової програми
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Перший проректор

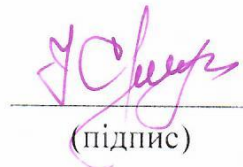
« 28 » 12 2021 р.

(підпис)

Анатолій РАДКЕВИЧ

Проректор з наукової роботи

« 28 » 12 2021 р.

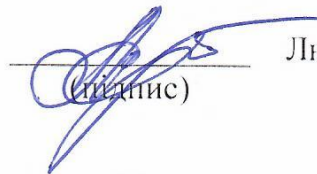

(підпис)

Юрій ПРОЙДАК

Навчальний відділ

Керівник НВ

« 28 » 12 2021 р.

(підпис)

Людмила АНДРАШКО

Навчально-методичний відділ

Керівник НМВ

« 28 » 12 2021 р.

(підпис)

Сергій ГРИШЕЧКІН

**Структурний підрозділ
аспірантури і докторантури**

Завідувач аспірантурою

« 28 » 12 2021 р.

(підпис)

Наталія ВЕЛИКОНСЬКА

ПЕРЕДМОВА

ДО ОСВІТНЬО - НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТРЕТЬОГО РІВНЯ

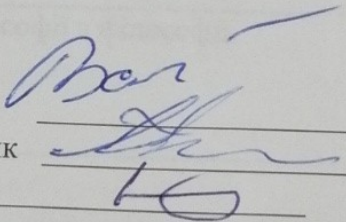
ФІЛОСОФІЯ

галузь знань - 03 гуманітарні науки

спеціальність - 033 філософія

Розробники програми:

1. Володимир ХМІЛЬ - гарант
2. Анатолій МАЛІВСЬКИЙ - розробник
3. Спартак АЙТОВ - розробник

До ОНП надані такі відгуки (рецензії):

1. Шабанова Ю.О. док. філос н., професор, зав каф. філософії Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»
2. Окорков В.Б. док. філос н., професор, зав каф. філософії ДНУ ім. О. Гончара.
3. Чичков А. канд.філос. н., доцент, кафедри філософії Українського державного хіміко-технологічного університету.

I. Профіль освітньо-наукової програми третього рівня

вищої освіти «Філософія»

галузь знань - 03 гуманітарні науки

спеціальність - 033 філософія

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Український державний університет науки і технологій
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії з філософії.
Офіційна назва освітньої програми	Філософія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії у галузі філософії, одиничний, загальний. Освітня складова програми 47 кредитів ЄКТС. Обсяг кредитів 240
Наявність акредитації	немає
Рівень	НРК України – 9 рівень / третій (освітньо-науковий)
Передумови	Наявність другого (магістерського) рівня вищої освіти за гуманітарними та технічними спеціальностями. Вимоги до вступу визначаються правилами прийому до аспірантури
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://pk.diit.edu.ua/?view=static&id=210
1.2. Мета освітньої програми	
Підготовка науково-педагогічних фахівців з філософії, що здатні на належному рівні здійснювати наукові і дослідження та використовувати сучасні, інноваційні методи аналізу, а також підготовку фахівців для закладів вищої освіти, технікумів, коледжів, ліцеїв, гімназій, наукових закладів та закладів вищої освіти.	
1.3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Об'єкти навчання аспіранта: 1) методологія наукових досліджень проблем людини; 2) поглиблення науково-теоретичних знань в філософії та інших гуманітарних науках; 3) методика викладання філософських дисциплін у закладах вищої освіти.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова за основними напрямками: антропологія, філософія науки.
Основний фокус освітньої програми	Спрямований на самостійність здійснювати наукові дослідження у сфері сучасного філософського знання, формувати нові стратегії міждисциплінарних досліджень в сфері філософської антропології. Забезпечувати на високому рівні викладання філософських дисциплін, уміння вести культурно-просвітницьку роботу, а також здійснювати кваліфіковане консультування державних установ і громадських організацій з питань стратегічного гуманітарного розвитку України.

		Ключові слова: <i>філософи-науковці, науково-педагогічні працівники, науково-дослідна робота, культурно-просвітницька робота, заклади культури і освіти.</i>
Особливості програми		Специфіка даної програми полягає в тому, що в ній передбачена глибока теоретична підготовка, навички дослідницької та аналітичної роботи в сфері антропологічної філософії, що забезпечуватиме прирощення аналітичних знань. У програмі враховані запити ринку праці, в т.ч. перспектива зростання найближчим часом потреби коледжів, технікумів, гімназій та потреба в кадрах у зв'язку з реформуванням середньої та вищої освіти.
		1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання
Придатність до працевлаштування		Відповідно до Державного класифікатора видів діяльності ДК 003: 2010 2310.1 Доцент 2310.2 Викладач вищої освіти 2419.1 Науковий співробітник 2419.1 Науковий співробітник-консультант
Подальше навчання		Підвищення кваліфікації у формі стажування, самостійних наукових досліджень, публікація монографії та ін. наукових і методичних праць, у т.ч. у збірниках з індексом Scopus та WoS. Продовження освіти можливе на науковому рівні для здобуття наукового ступеню доктора наук за спеціальністю 033 – філософія.
		1.5. Викладання та оцінювання
Викладання та навчання		Лекції, семінари, групові та індивідуальні консультації, самостійна робота, реферат, педагогічна практика.
Оцінювання		Індивідуальне: співбесіда, реферат. Підсумкове: екзамен та залік.
	Шифр	1.6. Програмні компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК	Здатність розв'язувати філософські та соціально-політичні проблеми, аналізувати комплексні проблеми, формулювати підходи для їх розв'язування у галузях гуманітаристики, антропологічної проблематики, що передбачає глибоке перспективне переосмислення гіпотетичних та наукових знань.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1	Здатність уміти аналізувати основні тенденції та закономірності суспільно-економічного та гуманітарного розвитку країни та досягати наукових результатів.
	ЗК2	Здатність осмислити напрямки і основні концепції в галузі соціальної філософії, гносеології, філософської антропології, аксіології, етики, філософії релігії та інших філософських дисциплін
	ЗК3	Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності, запобігати плагіату в наукових звітах, доповідях, статтях, монографіях, дисертації, дотримуючись морального кодексу вченого.
	ЗК4	Навички аналізувати феномени духовної культури людства, виявляти напрямки взаємодії філософії та економіки, філософії та політики.
	ЗК5	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземними мовами, розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень. Бути критичним і самокритичним як в гуманітарній, так і в науковій сферах.
	ЗК6	Володіння навичками і сучасними методиками у (викладацькій) та культурно-просвітницької діяльності.
	ЗК7	Здатність планувати й вирішувати задачі власного професійного та особистісного розвитку, завдяки набутих навичок самоосвіти.

	ЗК8	Здатність самостійно здійснювати наукові дослідження з використанням філософської методології, в т.ч. технічних та інформаційних технологій.
	ЗК9	Здатність досконало володіти державною мовою, спілкуватися однією з європейських мов як усно, так і письмово, перекладати наукову іноземну літературу
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1	Здатність аналізувати філософські першоджерела та сучасну наукову літературу з різної гуманітарної тематики, виявляти закономірності розвитку суспільств, державності, в широкому контексті історії людської цивілізації.
	ФК2	Здатність застосовувати набуті знання в повсякденній діяльності, визначати власну позицію, аналізуючи суспільні явища.
	ФК3	Здатність до розуміння принципів загально-людських цінностей, наукової об'єктивності в підходах до оцінки історичних фактів.
	ФК4	Здатність дискутувати з науковою спільнотою, ґрунтовно доводити свою точку зору та давати пояснення по прийнятих рішеннях.
	ФК5	Здатність здійснювати критичний аналіз наукової філософської літератури з позицій об'єктивності, історизму.
	ФК6	Здатність визначати перспективні напрямки руху суспільств до демократичних перетворень та свобод людини.
	ФК7	Глибоке усвідомлення етичних і правових норм щодо чужої і своєї інтелектуальної власності.
	ФК8	Здатність осмислювати напрямки і основні концепції в галузі онтології, гносеології, філософської антропології, соціальної філософії та філософії історії, праксеології, аксіології, етики, естетики, філософії релігії та інших філософських дисциплін.
	ФК9	Здатність здійснювати критичний аналіз різноманітних напрямків антропології з позицій наукової об'єктивності.
	ФК10	Володіння методологією філософського дослідження, вмінням застосовувати антропологічний вимір в філософських творах.
	ФК11	Володіння навичками і сучасними методиками освітньої діяльності, вмінням розробляти навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.
	ФК12	Спроможність орієнтуватися в філософських культурологічних напрямках розвитку українського мистецтва, визначати філософські підходи та засоби досягнення реальної дійсності; виокремлювати провідні ідеї і мотиви.

1.7. Програмні результати навчання (ПРН)

	ПРН1	Володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі аналізу джерел іноземною мовою, бути здатним застосовувати знання у професійній діяльності.
	ПРН2	Інтегрувати існуючі методи досліджень суміжних та деяких інших наук, уміти застосовувати їх в філософських науках, у т.ч. при проведенні дисертаційного дослідження.
	ПРН3	Уміти визначати об'єкт, предмет, цілі й завдання, здійснювати аналіз фактичного матеріалу, робити теоретичні узагальнення, формулювати висновки і практичні рекомендації.
	ПРН4	Планувати та реалізувати на практиці оригінальне філософське дослідження, яке має наукову новизну, теоретичну і практичну цінність та сприяє розв'язанню значущих соціальних проблем; володіти навичками написання статей, есе, тез доповіді, реферати тощо).

	ПРН5	Уміти здійснювати систематизацію емпіричного інформативного <u>матеріалу піддавати його аналізу.</u>
	ПРН6	Застосовувати в філософському дослідженні методологічний арсенал принципів історизму, об'єктивності, системності; загальнонаукові методи (аналіз, синтез, індукція, порівняльний, логіко-лінгвістичний); спеціально-історичні (історіографічної критики, історичної періодизації, хронологічний, генетичний та ін.); обирати найбільш ефективні методи історичного дослідження
	ПРН7	Генерувати нові ідеї та можливості в розробці технології реалізації проектів у галузі суспільного та гуманітарного розвитку. Комплексно оцінювати вплив різноманітних наукових концепцій на відображення історичних процесів, явищ, персонажів.
	ПРН8	Уміти на належному науковому й методичному рівні проводити всі форми навчальної роботи зі студентами (лекції, семінари, практичні заняття, залучення до наукової роботи тощо), здійснювати дидактичну роботу в своїй педагогічній діяльності
1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення	Викладання усіх дисциплін здійснюють доктори (професори) й кандидати наук- доценти – 100%. Викладають спеціально-філософські дисципліни, здійснюють фахову підготовку доктори та кандидати філософських наук, що мають публікації в Web of Science.	
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - Приміщення для проведення навчальних занять і контрольних заходів, у т.ч. науково-методичний кабінет філософії і соціології. - Мультимедійне обладнання, комп'ютери, ксерокс, сканери, принтери. - Соціально-побутова структура, яка включає читальні зали, буфети, актовий зал, кінозал, стадіон і спортивні майданчики, амбулаторію тощо. 	
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - Бібліотека з фондом вітчизняних та закордонних фахових видань. - Доступ до баз даних періодичних наукових видань з філософської проблематики, як зарубіжних, так і вітчизняних. - Офіційний веб-сайт. Сайт журналу «Антропологічні виміри філософських досліджень» (Web of Science) - Електронний ресурс закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали. - Комплекс навчально-методичного забезпечення з кожної освітньої компоненти навчального плану. 	
1.9. Академічна мобільність		
Національна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу, затвердженого рішенням Вченої ради університету від 26.09.2016, протокол № 2. Можливе зарахування кредитів, що здобуті в інших ЗВО, за умов виконання індивідуальних планів у частині науково-дослідницької роботи.	
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива.	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних аспірантів здійснюється відповідно до законів України «Про вищу освіту», постанов КМ України «Деякі питання набору для навчання іноземців та осіб без громадянства», наказу МОН України від 01.11.2013 № 1541 зі змінами №1167 від 11.08.17. «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25.11.2013 за № 2002/24536. Можливе навчання на контрактній основі іноземних громадян, що мають вищу освіту за філософськими спеціальностями. Наявність в університеті відділу міжнародних зв'язків, відділу роботи з іноземними студентами, гуртожитку іноземних студентів та аспірантів.	

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та логічна послідовність

2.1. Перелік компонент

Код навчальної дисципліни	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти (ОК)			
ОК 1	Психологія та педагогіка вищої школи	3	Залік
ОК 2	Філософія	4	Екзамен
ОК 3	Іноземна мова	3	Екзамен
ОК 4	Інформаційні технології наукової діяльності	4	Залік
ОК 5	Система наукової інформації та наукометрія	3	Залік
ОК 6	Філософія та екологія	3	Залік
ОК 7	Феномен людини в історії філософії.	3	Залік
ОК 8	Методологія наукових досліджень	3	Залік
ОК9	Лінія трансценденталізму в європейській філософії	3	Екзамен
ОК1 – ОК9	Усього	29	3 екз., 6 заліків
Вибіркові компоненти (ВК)			
ВК1	Ділове спілкування іноземною мовою	3	Залік
ВК2	Друга іноземна мова	3	Залік
ВК3	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Залік
ВК4	Інтелектуальна власність	3	Залік
ВК5	Історія та теорія гендерних стосунків	3	Залік
ВК6	Специфіка викладання філософських дисциплін	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів циклу загальної підготовки		6	
ВК7	Актуальні проблеми етики як практичної філософії	5	Залік
ВК 8	Проект модерну та сучасна філософія	5	Залік
ВК 9	Актуальні проблеми сучасної філософії	5	Залік
ВК 10	Історія української філософії	5	Залік
ВК 11	Людина і техніка	5	Залік
ВК 12	Сучасні проблеми філософської антропології	5	Залік
ПП	Науково-педагогічна практика	2	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів циклу професійної підготовки		10	
ВК1 – ВК12	Усього, 4 дисципліни з 12-ти		
Загальний обсяг вибірових компонент		16 кредитів – 34% від загальної кількості кредитів (47)	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Код навчальної дисципліни (компоненти)	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Код навчальної дисципліни, що забезпечує
1. Обов'язкові компоненти (ОК)		
ОК 1	Психологія та педагогіка вищої школи	ПП
ОК 2	Філософія	ОК 6
ОК 3	Іноземна мова	ВК 1
ОК 4	Інформаційні технології наукової діяльності	ОК 5
ОК 5	Система наукової інформації та наукометрія	ОК 4
ОК 6	Філософія та екологія	ОК 2, ВК 2
ОК 7	Феномен людини в історії філософії.	ОК 2, ОК 6,
ОК 8	Методологія наукових досліджень	ОК 4, ОК 5
ОК9	Лінія трансценденталізму в європейській філософії	ОК2
ПП	Педагогічна практика	ОК 1
Вибіркові компоненти (ВК)		
ВК1	Ділове спілкування іноземною мовою	ОК 3
ВК2	Друга іноземна мова	ОК 3
ВК3	Іноземна мова за професійним спрямуванням	ОК 3
ВК4	Інтелектуальна власність	ОК 2
ВК5	Історія та теорія гендерних стосунків	ОК 3
ВК6	Специфіка викладання філософських дисциплін	ОК 5
ВК7	Актуальні проблеми етики як практичної філософії	ОК 6
ВК 8	Проект модерну та сучасна філософія	ОК 6
ВК 9	Актуальні проблеми сучасної філософії	ОК 4
ВК 10	Історія української філософії	ОК 6
ВК 11	Людина і техніка	ОК 6
ВК 12	Сучасні проблеми філософської антропології	ОК 2

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація аспірантів здійснюється з використанням заліків, іспитів. Перевірка знань випускників освітньо-наукової програми філософії проводиться у формі захисту дисертації та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії із присвоєнням кваліфікації: доктор філософії за спеціальністю „філософія”. Порядок присудження наукового ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері філософії. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертаційна робота та її автореферат мають бути розміщені на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ПП	НДР	БК1	БК2	БК3	БК4	БК5	БК6
ЗК 1		*				*	*							*		
ЗК 2	*	*								*						
ЗК 3										*					*	
ЗК 4				*	*					*						
ЗК 5	*	*								*						
ЗК 6								*		*		*	*			*
ЗК 7							*									
ЗК 8				*	*				*							
ЗК 9			*							*	*					
ФК 1										*					*	
ФК 2		*				*										
ФК 3						*	*			*						
ФК 4													*			
ФК 5			*							*					*	
ФК 6										*				*		
ФК 7										*						
ФК 8													*			
ФК 9										*					*	
ФК 10										*						
ФК 11								*	*							
ФК 12								*	*							
ФК 13										*						*

2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ПП	НДР	БК1	БК2	БК3	БК4	БК5	БК6
ПРН1			*			*	*				*	*	*	*	*	
ПРН2	*	*	*	*	*			*			*					*
ПРН3										*						
ПРН4								*		*					*	*
ПРН5			*					*		*	*					
ПРН6								*							*	
ПРН7				*	*											
ПРН8														●	*	
ПРН9									*							